

l. 1870.—1871. je veljala doslej takorekoč za mednarodno rekordno vsoto. Bila je šolski zgled za velikanski, gorostasen denarni znesek. Znašala je pet milijard frankov. To je približno četrtriletni poprečnik za stroške monarhije in sedaj se približamo koncu četrtega vojnega leta. Da zahtevajo take žrtve naravnost nezasišlan napor, če naj se ravnostejše vsaj za silo zopet upostavi, leži tako jasno na dlani, da o tem niti ni treba govoriti. Poseben pomen pa dobi ta misel z ozirom na potrebo socialnih reform. Ne samo ravno še solventna, marveč odinole država, ki je res zmožna kaj storiti, more izpolniti svoje dolžnosti nasproti širokim slojem prebivalstva. V tej visoki zbornici ni nikogar, ki teh obveznosti ne bi priznal. Dosledno bi torej tudi nihče ne smel odreči državi v to potrebnih sredstev.

In še nekaj, velečlenjena gospoda! Gotovo nočem kakorkoli kratiti svobodne kritike državnofinančnega vladnega načrta, vendar bi prosil, da bi ne sodili o posameznostih kakor o izločenih delih, marveč, da bi vse dele smatrali kot celoto, kot skrbno in trudoma sestavljen mozaik, iz katerega se ne sme izluščiti niti en kamenček in ga morda nadomestiti s poljubnim drugim, ker bi bila drugače v nevarnosti notranja trdnost in potrební skupni uspeh. To ne velja le glede skupne vsote, ki jo je treba dobiti in kateri se država ne more odreči, marveč tudi glede konstrukcije in izbalanciranja davčnega programa, kajti najtežavnejša in najvažnejša reč celega vprašanja je davkila razdelitev, da posamezne skupine davkoplačevalcev vsled enostranske preobložitve njihove storilne zmožnosti za gospodarstvo in državo ne začno nazadovati. Vsa ta velika vprašanja zahtevajo gotovo stalnost parlamentarnega dela. To delo pa naj bi se predvsem tudi zato zajamčilo, da se bomo mogli končno lotiti rešitve glavnega avstrijskega vprašanja.

S tem, velespoštovana gospoda, prehajam na vprašanje od revizije ustave. O tem, da splošno znana narodna in državnoppravna vprašanja silijo na rešitev, smo si bili vedno na jasnem. Tekom vojne je stopila potreba te rešitve najjasnejše na dan. Tudi v tem oziru morajo biti, ko pride v deželo mir, predelata storjena. Pred stoletji so verski prepripi sprožili najsilnejše boje in pretresli državo do temeljev. Rešitev teh sporov se je našla na poti, na katero so neposredno prizadeti komaj mislili. Zgodovinski tek časa je prinesel nove interese in kar si je stalo prej sovražno nasproti, živi sedaj mirno drugo poleg drugega. Morebiti po podobem razvoju usojen tudi narodnemu vprašanju. Mi ne bomo dočakali, toda morda že naši otroci in otrok otroci. Mi sodobniki moramo doseči, da se narodna nasprotja v okviru državne misli poravnajo, mi moramo in bomo svetu dokazali, da tudi v 20. stoletju ni treba, da bi se narodnostna država gibalala v circulus vitiosus.

Vlada je že pred dolgim časom postavila načelo, da moramo smatrati narodno avtonomijo za tako nujno potrebni modus vivendi. V tem oziru trdno vztraja na svojih ponovno naznanjenih načelih, tako glede prava avstrijskih narodov na samoupravo v deželnih mejah ozemelj, na katerih prebivajo, kakor tudi glede pravice do samoodločbe, v kolikor soglašata s predpogoji za ohranitev in brambo državne celote. Vlada stoji ob tem na tleh načela narodne samoodločbe, namreč načela, da nobena narodnost ne sme drugi delati nasilja, marveč, da je vsaka opravičena, da se na svojem lastnem ozemlju izživi.

Vlada se je s tem vprašanjem že obširno pečala ter je pozdravila z velikim veseljem, da je iz parlamenta samega krepko vzrasla misel, da čim preje začne akcija za prenovitev naše domovine. Na povabilo krščansko-socialne stranke so kakor znano načelniki vseh strank uvedli pogovore, ki naj se vrše na podlagi, da se mora najprej določiti oblika, v kateri naj se izvrši delo za revizijo ustave. Vlada spremlja ta prizadevanja z odkritosrčnimi željami. Kakor hitro se bo glede reforme dosegla edinost, vlada

ne bo odlašala, da nasproti v poštev prihajajočim problemom označi svoje stališče ter predloži operate v to poklicanemu forumu kot podlago za posvetovanja. Vlada bo delala tudi na to, da bodo razprave v ustavnih vprašanjih uspešno potekale, tako da je pač v bližnjem času pričakovati pozitivnega uspeha. Relativno enostavne so razmere na Češkem, kjer se je cela vrsta predel že izvršila. Ravno tam so se mogle gotove preuredbe, vpoštevajoč načelo ločitve obeh narodnih spornih delov, izvršiti za obe plemeni blagodejno in razvoj pospešujoče. Mislim, da ne zadenem na nasprotje, če izrazim prepričanje, da more odstranitev ali vsaj zmanjšanje drgalne ploskve med obema deželnima narodoma ob medsebojnem spoštovanju obojestranskih pravic dovesti do tiste stalnosti razmer, katere potrebujejo vsi avstrijski narodi, da se morejo nemoteno posvetiti svoji gospodarski in kulturni nalogi.

Glede na ostale kronovine, v katerih je tudi potrebno, da se narodne razmere uredi, posebno opozarjam na jugoslovansko vprašanje, katerega že zdaj ne morem dlje prezirati. Nihče pač ne more zanikavati, da to vprašanje obstoja. A gre za to, da se dobi taka rešitev, ki popolnoma in v celoti odgovarja aksijomu zvestobe nasproti dinastiji in državi. Na tem edino mogočem temelju je vlada rada pripravljena, da v okviru svojih pravic prične razpravljati o jugoslovanskem vprašanju z namenom, da se kmalu reši; seveda se mora nastopati le z vso odkritostjo, v sporazumu z vsemi prizadetimi činitelji in da se varujejo upravičene zahteve soprizadetih avstrijskih narodov.

Naj se že skušajo narodne razmere urediti po tej ali kaki drugi poti: vsekakor je to naloga, pri kateri gre, če se reši, za naravnost življenjske koristi vseh narodov.

Drugi važni apel zbornici je pa: Kakor mora biti načrt o reviziji ustave skupen, naj bi se le omogočilo, da se ustvari skupina strank, ki bi bile pripravljene vsaj v najtežji dobi, ki jo je kdajkoli ta država preživela, skupno zasledovati tesno omejeni krog smotrov, ki naj bi dokler traja vojska, državi v korist izločili tista politična nasprotstva, ki otežkočujejo in zabranjujejo uspešno sodelovanje. Predlagam, naj vse stranke, ki hočejo državo, združijo misel: stremljenje, da se predvsem med vojsko ohrani država krepka, da se kolikor mogoče kmalu doseže mir in da ne bo naša notranja slabost krepila nade naših sovražnikov, kar bi vojsko podaljšalo. Želim, da bi se doseglo notranje politično premirje z namenom, da se kmalu doseže zunanji mir.

Vlada bi parlamentarno rada dosegla, da z zaupljivo skupnostjo s tistimi skupinami, ki si stavijo že zdaj za merilo svojemu postopanju odločen nastop za potrebne države, ustvari trdno mirovno večino, ki naj sodeluje skupno z vlado, da se rešijo ogromne upravne naloge sedanosti in bodočnosti in da se pripravljata politična obnovev domovine. Vse člane visoke zbornice prosim, naj pospešujejo ta smoter in naj se zavedajo visoke odgovornosti, ki nas v mirnih časih pričakuje.

Končal sem; dovoljujem si le še, da omenjam dve točki, ki nista v zvezi z zadevami, o katerih sem dozdaj govoril. Pozornost je je vzbudilo vprašanje poslancev Miklasa in tovarišev, ker je postal lord Northcliffe ravnatelj propagande v sovražnih deželah, in se je tajno in javno ruvalo proti Avstriji. Vlada popolnoma upošteva to nevarnost, sporazumno z vsemi prizadetimi ministrstvi se bo odločno borila s to propagando. Da ne prepričim uspeha, zdaj še ne morem o podrobnostih poročati, a to lahko rečem: Naša organizacija, ki smo jo postavili proti sovražnim pričakovanjem, deluje resno in z dobrim uspehom. Prepričan sem, da gre za reč, ki je za državo največje važnosti.

Na vprašanje posl. Ofnerja, Friedmanna, Ganserja, Hocka, Kuranda, Neumanna, Zengerja in tovarišev glede na vprašanje armade odgovorjam: Temeljno misel pragmatične sankcije tvori, kakor znano, skupna ohramba. Tudi § 2. ogrskega postavnega člena XII. iz leta 1867. glede na skupno med-

sebojno obveznostjo za obrambo z združenimilijarder mi silami se sklicuje naravnost na pragmatikopotično sankcijo. Ravnotako se sklicuje § 1. vsak t lit. b, avstrijske postavbe o skupni vojski nado mog ravnost na pragmatične zadeve. A ne bledaj i skupnost vojske, tudi enotnost armade določa. Vede postavodaja iz leta 1867. Avstrijska postavbela pre § 5., odstavek 2, pozna le skupno armado ložila, § 11. ogrskega postavnega člena govori sicer pa tud o ogrski armadi, a jo označuje izrecno za indarske popolnilni del skupne armade; § 9. ogrskega vilvo; t postavnega člena pa govori le o eni armadivratniko kot sredstvo za skupno obrambo.

Ustanova skupne armade tvori torej bi znašal stveni del državnoppravne pogodbe iz l. 1867. je da Jasno sledi, da ne more nobena država menja kak narhije ednostavno mesto skupno ustanovitelj za samostojno armado in to tem manj, ker borana k sledila nevzdržljiva posledica, da bi bila arebuje v mada v eni državi samostojna, v drugi privatnih skupna. Če bi v deželah ogrske svete kronov, saj odpravili skupnost armade ali jo modificirah, eplačn se more to zgoditi le, če pritrđi Avstrija in Cela. — ker bi se morala primerno, tudi avstrijska jih da postavodaja izpremeniti, le s pritrđilom avtati pre strijskega državnega zbora: torej le potomrepi s oboje ve o deže zava se

Novi rudarski zakon.

Stari rudarski zakon iz leta 1854. jamo prostost rudarstva vsakemu. K rudam se prištevava v širšem smislu tudi premog. Zemljiški posestnik ni obenem lastnik onih rudnin, ki se nahajajo pod njegovim posestvom. Vsak Na k je imel pravico iskati rudo tudi na tujem posestev, samo nekaj formalnosti je treba izni Če polniti. In če je rudo dobil, so mu dali praparlam vico kopanja oziroma pridobivanja. Poleg delajo splošne vsakemu dostopne pravice iskanja enj in pa tudi še posebna pravica za posamezno si jim osebo v natančno določenem ozemlju, vodom je p ravnem krogu s premerom 425 metrov. Časre na, je kdo hotel zagotoviti večji obseg, o kate nismo rem je mislil, da je v njem dosti premogani. Pri ga je moral pokriti na to, da noben drugdejo k ni mogel priti blizu ali vmes. Če je potem doma poskusi dognal, da je premog res v zemljinžbo le da se plača dobivati ga, so mu na prošnjebno k dovolili kopati ga in sicer tako, da je des bode bil okoli podzemse točke, kjer je dognal nade ne hajanje premoga, eno ali več „jamskih mer drugi (Grubenmaß). Jamska mera je vodoravno lecev in žez pravokotnik s površino 45.116 kvadrat dovolj nih metrov. Pri globljih plasteh ali polahenovo premoga se podeli pravica pridobivanja ni sme eno točko do osem jamskih mer, skupina smo pa imenuje potem „jamsko polje.“ Tako prosti ni s iskanje je bilo večkrat predmet živahnjji s trgovine.

Da se pridobivanje premoga izplača, me iz S rava obsegati jamsko polje 200 do 600 hekta spada rov. Ker pa je bilo mogoče dobiti okoli enega in točke k večjemu osem jamskih mer, to je 30ta „1 hektarov, je marsikdo za napravo jam itd r a h. investiral deset milijonov kron in še več, pačedno je imel le še razmerom majhen del potrebo nav nega jamskega polja šele polagoma, pogosto in na po več letih, si je priboril še ostale dele. Večvansko krat so bile pa že prvotne naprave tako dražici, d ge in s tolikimi težkočami zvezane, da sejo za ni izplačalo delati naprej.

Novi vladni načrt pridružuje pravice iska pri kanja in pridobivanja premoga izključno leti gos državi. In sicer dobi ona tako 200 do 600 vina hektarov, če je le na eni točk dokazano na bi b hajanje premoga. Država sme pridobivanjeosen premoga na svojih poljih časno in protino tal odškodnini prepustiti zasebnikom. Za zasebna Pame polja je določena prehodna doba in sicerinskeg takole: Kdor je dobil pravico pridobivanjažiti c do 20. januarja 1909, jo obdrži še osem letšno k potem ko prenehajo izredne po vojski povzrago: i čene razmere; kdor pa po 20. januarju 1909vo gr jo pa obdrži še dve leti. Po preteku omejenstvo v njih dob pa pripade vse državi. Seveda se derbo te sedanji lastniki premogokopov silno jezijo inkovnj zvijajo na vse strani, pravijo, da je to ropda se računijo, da osem let nikakor ne zadostuje v dr itd. Seveda, v teh kratkih osmih letih omni se tega

Razno.

Konec „jugoslovanskega“ hujskača. Listi prinašajo vest o smrti znanega „jugoslovanskega“ agitatorja Franka Potočnjaka. Bil je v zadnjih poluiletnih bojih v Petersburgu slučajno od „rdeče garde“ z bajoneti usmrčen... Žalostni konec izdajalca avstrijske domovine in zagovornika panslavizma! Skupno z „jugoslovanskim“ voditeljem Franjom Supilo, ki je pred par meseci v norišnici uumrl, sestavil je Potočnjak leta 1905 tako imenovano „Reško resolucijo“, ki je bila nekaka predhodnica „jugoslovanske deklaracije“. Potočnjak pa je potem svoji stranki obrnil hrbet, imel pa vedno še tajne zveze s Srbijo. Po serajevskem umoru pobegnil je v Belgrad. Potem je šel po naročilu srbske vlade v Ameriko, kjer je razširjal med tamošnjimi slovenskimi, hrvatskimi in srbskimi izseljenci jako živahno veleizdajalsko protiaavstrijsko politiko. Iz Amerike prišel je potem preko Londona v Petersburg, kjer je z vsemi mogočimi sredstvi deloval za „Jugoslavijo“ in hujskal proti avstro-ogrski monarhiji. Tragika njegovega življenja tiči v dejstvu, da je bil ta „jugoslovanski“ agitator ravno od bajonetov svojih „ruskih bratov“, na tlaku središča panslavizma ubit. Smrt veleizdajalca!

Žito iz Ukrajine. K.-B. Köln, 11. marca. „Kölnische Zeitung“ poroča iz Berlina: Način razdelitve v Ukrajini se nahajajočih žitnih zalog med Nemčijo in Avstro-Ogrsko se je sedaj tako določila, da dobita Nemčija in Avstro-Ogrska ednake množine. V prvi polovici te dobe bode Avstro-Ogrska dvakrat toliko dobila, kakor Nemčija, pozneje pa narobe. — Iz tega poročila je razvidno, da je razdelitev poštena, kakor se to med zavezniki sliši. Razvidna je pa tudi vsa propalost onih hujskačev, ki hočejo ravno sedaj napraviti spor med zavezniki, ker menijo s tem pospeševati cilje naših sovražnikov.

Američanke na fronti. Rene Benjamin pripoveduje v pariškem „Journalu“, da je ženska požrtvovalnost našla v Amerikah nov delokrog. Hčere svobodne dežele niso prišle na Francosko samo zato, da bi nosile belo krilo in stregle ranjencem, zakaj mnoga izmed njih je menila, da bo imela na fronti vlogo kakor doma za morjem; prišle so, da bi bile gospodinje tudi v vizorirnih častniških poslopih. Američanke so rekle: Če mora moč izvrševati trdo vojno obrt, tedaj je najmanjša pozornost, ki mu jo more žena izkazati, da ga podpira v presledkih vročih bojev. Želi, da bi imel skrbno pogrnjeno mizo, prijazno lice gospodinje in ljudi, s katerimi bi se lahko pomenil tudi o čem drugem kakor o vojski. Rene Benjamin pravi, da bi priznanem francoskem poličnem življenju mnogi takoj mislil na galantne dogodke, če bi slišal o takem ženskem namenu, ali motil bi se vsak, ki bi hotel ameriške običaje mejiti s francoskim duhom. Že samo dejstvo, da so žene, ki so se posvetile tej razkošni vlogi, samo iz boljnih hiš in kažejo odločno zdržljivost, zadostuje ameriškim častnikom, da se vselej dostojno obnašajo, a nikakor ne prisiljeno, tako kakor v družbi znane dame. Ameriškim gospem se je posrečilo ustvariti čudež v lotaringijskih vaseh po katerih je vojaštvo nastanjeno. Strežejo jim kakor sestri bratu in dokazujejo svoj čisti namen. René Benjamin pripoveduje o dveh sestrah, starejši vdovi a mlajši. neomoženi, ki sta napravili iz umazane lotaringijske gostilnice prijeten ameriški klub. Bali se nista ne krtače, ne cunjice, da sta pripravili prijazno stanovanje ljudem, kateri so bili začasno brez vsake udobnosti. Sami sta celo pobelili in posliskali stanovanje, da bi bilo vse kar najlepše. Vdova raznaša vselej sama jedi, ponuja in poklada na krožnike. En krožnik in ena usta, da je tem bolj vabljivo, in da ne bi nihče odklonil. Kumare in čokolada, repo in jajca, koštrunovo stegno in čežano. Nihče ni odklonil. Bila je prava umetnica v opravi zime. Snežnobeli prt, cvelice, ki so sredi zime privabile na smeh solčnih žarkov, steklenice z brušenim lotaringijskim križem in okoli vse dobrote od vseh strani sveta. Kondenzirano mleko, kruh tako bel, da mislite, da živimo sredi najlepšega miru, sirovo maslo, salata, sadje. Ko vsem postreže, sede sama za mizo, se jame razgovorjati, a pri tem ne pozabi na svoje gospodinjske dolžnosti. „Ali hočete še krompirja? Bi radi kavo?“ Kolj nato pa že govori o vojski in miru, o Wilsonu, o papežu. Vsa preprosta in odkritosrčna je. Poslušaj brez vstrajnosti velike gospe, ali kakor doma daje vojaškemu kosilu prijetno eleganco. Nje neomožena sestra skrbi za ranjene vojake. Slednji dan se pelje v avtomobilu, čigar karoserijo je dala preurediti v ambulanci voz, dvajset kilometrov daleč na kolodvor, kjer stoji vsak dan vlak ranjencev in v hipu, ko se ranjenci zbude in namesitijo v kantini, spusti gramofon in odide s svojima opirama, da se ji mora človek smejati. Ali zvečer se vrne k sestri, da bi se skupaj z njo v klubu častnikov pozabavala in pogovorila z gentlemeni, ki pijo vodo, pušijo cigarete in vonjajo med.

Turška kuhinja. Turška kuhinja se razmeroma ne more primerjati nobeni drugi kuhinji. Posebno pri-

kupljivo vpliva nesnažnost, ki je doma po kuhinjah tudi bogatih Turkov. Naprava jedi ni obila, izbira pa pod vsako kritiko. Neki popotnik opisuje obed pri bogatem Turku tako-le: Mlečna juha s česnom mu ni prav nič ugajala. Ocvrti klini so bili še, dočim pa oljka gostu ni dišala, in to tem manj, ker uživajo Turki lukovno čebulo sirovo. Oljka je takorekoč narodna hrana, raste povsodi. Posebna turška bržola je iz razsekanega srca, pljuč in ledic jančkovih. Zmes se položi na leseno ploščo, ovije je jančkovih očiščenimi in obrnjenimi črevami v kite. Nad koksivim ognjem se ta obližek praži in prodaja povsod po ulicah. Dober želodec mora imeti, kdor vidi turško nesnago in umazano kuhinjsko opravilo, da sede za mizo k obedu. Marsikdo bi se rajši pristojevoljno posilil. Znano jed je jančje meso z artičoko ali kumaro, s krompirjevo prikuho in s paradizniki, ki so kuhani v olju. Riž s ptičji je manj vabljiv, bolj pa tribojna salata s čebulo, jabolki, oljko, papriko z oljem in kisom. Tudi sladčice, sadni sirupi, pšeno z želefino, mandlji, jorgurt s sladkorjem, konzervirane mandarinke so v navadi pri slednjem boljšem turškem obedu.

Achtung!

In der slowenischen Presse wie auch in mündlicher Agitation der südslawischen Gruppe wird das Gerücht verbreitet, daß die Massendeputation der Bürgermeister und Gemeindevorstände zu Sr. Majestät dem Kaiser nicht bewilligt und infolgedessen nicht stattfinden wird. Wir wollen unseren erhabenen Monarchen nicht in das politische Getriebe ziehen. Trotzdem aber müssen wir erklären, das jenes Gerücht vollkommen erfunden ist. Die Deputation wurde von Sr. Majestät in aller Gnade bewilligt. Den Zeitpunkt werden wir den Vertretern rechtzeitig schriftlich mitteilen.

Pozor!

V slovenskem časopisju, kakor tudi v ustnjeni agitaciji jugoslovanske skupine se razširja govorica, da se velika deputacija zupanov in občinskih predstojnikov k Njeg. Vel. cesarju ni dovolila in da se ne bode vršila. Mi nočemo prevzvišenega vladarja v politično gibanje vleči. Vkljub temu pa moramo izjaviti, da je ta govorica popolnoma izmišljena. Deputacija je bila od Njeg. Veličanstva v vsej milosti dovoljena. Dan bodemo zastopnikom pravočasno pismo sporočili.

Loterijske številke.

Gradec, 13. marca 1918: 41, 45, 65, 22, 43.
Dunaj, 9. marca 1918: 49, 58, 51, 63, 80.
Trst, 6. marca 1918: 68, 48, 50, 13, 82.
Linc, 2. marca 1918: 39, 47, 19, 3, 22.

Znana eksportna firma Max Böhmel, Dunaj, IV. Margaretenstrasse 27/51 uvedla je novi, jako praktični ročni žitni mlin, s katerim se zamore žito grobo ali fino na moko zmleti. Mlin je vsaki hiši toplo priporočati.

Graščinsko oskrbnišvo v Trakostjanu

oddaja v najem svojo kovačnico z orodjem s 1. aprilom 1918.

KOSE! Kdor hoče imeti KOSE!

KOSO

s katero se ni treba mučiti ter se lahko z enkratnim klepanjem z lahkoto kosi vsake vrste travo celi dan, naj se obrne na tvrde

J. Krašovic v Žalcu

katera ima edino zastopstvo svetovno znanih kos znamka „Poljedelsko orodje“ in jih je tudi več tisoč razpečala.

Za dobro kakovost se jamči.

Kenik na zahtevo brezplačno. Cene najnižje!

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Na kolodvoru v Ptujju nastala je zaradi zadnje novice velikanska razburjenost. Čehi in Jugoslovani — združeni kakor parlamentu — stikajo svoje glave skupaj, delajo raztaljene in poštene ter blujejo nanj in žveplo nad hudobnega „Štajerca“, ki jim je upal resnico povedati. Vse to ni prav, kajti dosedanje neznosne razmere na tem kolodvoru morajo enkrat nehati. Nismo v Podjebgradu ali Belgradu ali Ljubljani. Pri nas na Štajerskem vsled tega ne bodejo komandirali ljudje, ki jim je avstrijska domovina deveta briga in ki hočejo svojo zvezo le za politiko českega leva ali pa za svojo korist izrabljati: Kogar to zadene, ta ne bode tudi razumel. Ako nas pa ti gosposke ne bodejo razumeli, znali si bodemo drugi način pomagati. Kajti pritožb denar in uslužbencev, strank in drugih ljudi dovolj na razpolago, da se zamore v to novo gnezdo poseči. Mi vemo prav dobro, kaj sme javnost od železnice zahtevati. Mi smo pa tudi prav dobro, kaj gotovi uradniki ne smejo storiti! Morda pričemo v prihodnji številki z objavljanjem prav zanimivega tozadavnega gradiva.

Iz Sv. Trojice v Halozah se nam poroča, da spada med najzvestejše pomočnice čednega in od pet do glave častitega Potrča „Marjina devica“ imenom Terezija. Prabah. Ta devojka je bržkone že lepote čednosti gospoda Potrča skušala, ker gre za navdušeno za „jugoslovansko“ stvar v tej in nabira tako pridno podpisje za „jugoslovansko državo.“ Svetovali bi tej nedolžni ženi, da naj se raje za domačo kočjo briga, nego za politiko, ki takim osebam res ne gre. Drugače jo bodemo še občutneje za seba prijeli. Potrč, namreč blagoslovljeni, najti gospod Potrč, ki je pri Nemcih že toliko vina popil, da bi ga v celem življenju ne bi bil zaslužil, ta Potrč je toraj lahko namenjen na svoje pomočnice, ki so menda mnogo tako čedne kakor on sam.

Pametno gospodarsko delo. Na predlog občinskega sveta ptujškega se je sklenilo, razpoložiti dovolj velike vrtove za zelenjavo v celotno korist. V ta namen so dali na razpolago: mestna občina 3 orale zemlje, oskrbnišvo grofa Herbersteina 4 orale, kmetijsko društvo v Ptujju pa 1 oral. Z nasadom in skrbjo teh zemljišč se je pooblastilo znanega strokovnjaka g. oskrbnika Hiltsher. Upati je, da se bode to pametno gospodarsko delo tudi v drugih krajih posnemalo. Kajti na ta način se bode mnogo lažje bremena in težave vsakega časa pretrpelo.

uženi-
agma-
§ 1.,
ti na-
ne le
tvoja-
tavo:
sicer
za iz-
skega
madi
j bi-
1867.
mo-
oviti
bi
a ar-
i pa
rone
rali,
a in
jska
av-
tom
mči
šte-
iški
ki
sak
po-
iz-
pra-
leg
je
zno
do-
e si
te-
ga,
ugi
in s
in
ajo
do-
na-
er“
le-
at-
ah
na
se
ito
ne
to-
a-
ne
36
d.
pa
b-
to
č-
a-
se
s-
le
0
a-
je
ti
a
er
a
st
b-
p-
e-
n
e
i